

ANSAMBLUL ARTISTIC OSTĂȘESC „ALBATROSUL”, PRIMUL BRAND CULTURAL AL MARINEI ROMÂNE

Comandor (r) dr. Marian MOȘNEAGU*

Cu adresa nr. 1084201 din 15 februarie 1944, Biroul 5 din cadrul Secției Informații a Marelui Stat Major transmitea Secției Informații din cadrul Statului Major al Marinei, sub semnătura locotenent-colonelului Gheorghe Nicolau, aprobarea de a funcționa la Constanța „o Echipă Teatrală a Marinei pentru unitățile Marinei de pe litoralul maritim și din Dobrogea, precum și pentru reprezentații teatrale date la unitățile sovietice, spitale și populația civilă din jurul Constanței și, după posibilități, din Dobrogea.

Această Echipă Teatrală a Marinei va funcționa prin grija Comandamentului Litoralului Maritim în ceea ce privește organizarea, pregătirea, programele și deplasarea ei. Față de Marele Stat Major se va găsi sub autoritatea Secției a II-a, Biroul 5.

Din partea Marelui Stat Major, Secția a II-a, Biroul 5, se va da tot concursul posibil în situația actuală.

Trebuie însă să se țină seama de penuria de fonduri și să se conteze pe inițiativa locală și pe sprijinul pe care-l pot da unitățile de marină de pe litoral, precum și celelalte autorități militare și civile din Constanța și Dobrogea.

În acest scop, toate unitățile militare din Constanța vor da concursul lor pentru funcționarea în cât mai bune condiții a acestei echipe teatrale de a cărei activitate vor beneficia direct și egal.”¹

Cu ocazia venirii în București a Echipei Teatrale din Constanța pentru „Ora Marinei” la Radio, duminică, 18 februarie 1945, la ora 10 această echipă a dat o reprezentație și pentru personalul militar și civil, ofițeri și ostași ai Subsecretariatului de Stat al Marinei și Statului Major al Marinei.²

Pe baza unor dispoziții interne, în cadrul Ministerului Forțelor Armate au funcționat, în perioada 1946-1967, diferite formații artistice profesioniste la Inspectoratul General al Armatei pentru Educație, Cultură și Propagandă, Direcția Politică Superioară a Armatei, comandamentele de armată și de armă, precum și la Casa Centrală a Armatei.

*Centrul de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României, General Paul Teodorescu.

¹ Arhivele Militare Naționale Române (în continuare se va cita A.M.N.R.), Fond Subsecretariatul de Stat al Marinei, dosar nr.crt. 3036, ff. 10-11.

² *Ibidem*, dosar nr.crt. 2905, f. 486.

Până la 25 iulie 1948, aceste formații (Teatrul Dramatic, Teatrul de Operetă, Compania de revistă-varietăți, Ansamblul de cântece și dansuri al Armatei, înființat la 9 mai 1947) au fost întrunite în Gruparea Artistică a Armatei, denumire care apare și în Legea de organizare a Ministerului Apărării Naționale, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 141 din 24 iunie 1947, Partea I, precum și în Deciziile ministeriale nr. 295 din 7 mai 1947, 754 din 30 iulie 1947 și 589 din 27 iulie 1948 ale Departamentului Apărării Naționale.

La 25 iulie 1948, din Compania de revistă-varietăți a Grupării Artistice a Armatei s-au format, pe lângă Casa Centrală a Armatei, Echipele artistice nr. 1 și 2, cu profil de estradă.

Tot la Casa Centrală a Armatei, în februarie 1953 a luat ființă o orchestră profesionistă de instrumentiști, care a fost folosită, în principal, pentru sarcini de protocol, iar la 27 februarie 1959 a fost înființată și o orchestră profesionistă de balalaici.

La 1 martie 1950 au luat ființă, pe lângă comandamentele de armată și de armă existente atunci, trei echipe artistice gen estradă, în garnizoanele București, Iași și Cluj. Ca urmare, între 1 și 23 august 1950, formații reprezentative ale marinarilor au participat la primul concurs artistic pe armată³.

La 15 iunie 1951, din echipa nr. 2 a Casei Centrale a Armatei s-a format o echipă artistică asemănătoare și în garnizoana Constanța⁴.

Într-adevăr, în baza Ordinului Marelui Stat Major nr. 00316836/1951, la 13 iulie 1951 s-a înființat la Constanța Teatrul Marinei, echipă artistică formată din 37 de funcționari civili și șase sergenți reangajați⁵. În cadrul acestei echipe au activat artiști talentați, care mai târziu vor cunoaște deplina consacrare, precum Aurel Manolache⁶, Ilona Moțica⁷, Ion Pietraru și alții.

³ A.M.N.R., Fond Consiliul Politic Superior al Armatei, dosar nr.crt. 3, f. 37.

⁴ A.M.N.R., Fond Comandamentul Marinei Militare, dosar nr.crt. 4454/1970, ff. 215-216.

⁵ *Ibidem*, dosar nr.crt. 6439/4/1954, f. 97.

⁶ Aurel Manolache (n. 5 octombrie 1931, Galați – d. 9 martie 2010, Galați), compozitor și dirijor. A fost dirijor la Orchestra populară „Valurile Dunării” din Galați (1950-1952) și la Ansamblul de cântece și dansuri al orașului Galați (1952-1954), profesor suplinitor de muzică la Școala Medie de Marină din Galați (1954-1956), dirijor și director al Teatrului de Estradă din Galați (1954-1956), dirijor la Teatrul Marinei din Constanța (1956-1959), dirijor și șeful Secției Estradă la Teatrul de Stat din Constanța (1959-1969), respectiv prim-dirijor și director al Teatrului „Fantasio” din Constanța (1969-1989, 1995-2004). A fost căsătorit cu actrița Ilona Moțica și are un fiu, Liviu, actor la Teatrul de Dramă din Constanța.

⁷ Ilona Moțica – Elena Csepella (n. 9 octombrie 1929, Pecica, jud. Arad – d. 30 iulie 2009, Constanța). A început să cânte de la 15 ani, în formațiile de amatori de la Palatul Culturii din Arad, cu care a efectuat turnee în satele și comunele din județul Arad. Intrată prin concurs la Ansamblul Confederației Generale a Muncii din București, a urmat lecții de

„Echipa artistică a Unității Militare 04752 Constanța s-a constituit în anul 1956, având ca nucleu grupa artistică constituită în anul precedent – avea să consemneze micimanul Marin Hudițeanu.

După formarea echipei artistice s-a trecut la pregătirea unui spectacol, care a fost prezentat cu ocazia zilei de 23 februarie – Ziua Forțelor Armate ale Uniunii Sovietice. Acest spectacol s-a bucurat de un deosebit succes în fața tuturor militarilor din unitate, precum și din alte unități din garnizoana Constanța. [...]

La începutul anului de instrucție 1956-1957 s-au pus în fața echipei artistice sarcinile ce trebuia să le rezolve pentru sprijinirea procesului pregătirii de luptă și politice a militarilor prin activitatea artistică.

În anul de instrucție respectiv, echipa artistică a prezentat un număr de opt programe artistice, care au fost jucate de 69 de ori în fața a peste 50000 de spectatori.

În anul 1957 echipa artistică «Albatrosul» a participat la Concursul pe F.M.M. cu programul «De strajă în larg», clasându-se pe locul I, după care a reprezentat Forțele Maritime Militare la cel de-al VIII-lea Concurs al echipelor ostășești pe Forțele Armate ale R.P.R.

Interpretarea programului a fost de o înaltă ținută artistică, excelând îndeosebi prin sceneta «Din tradițiile de luptă ale navei» și bucățile corale. Ca urmare a prezentării acestui program, echipa artistică «Albatrosul» s-a clasat pe locul II.

... În luna octombrie, Consiliul Sindical Regional Constanța a organizat un concurs între echipele artistice sindicale din regiune, la care a fost invitată să participe și echipa artistică «Albatrosul». La acest concurs echipa artistică a obținut 57 de diplome colective și personale.”⁸.

canto cu Edmond Deda. A mai studiat canto cu Maria Cnejina și profesorul Melnic. În perioada 1950-1953, a fost solistă vocală și actriță la Teatrul de Stat din Petroșani, colaborând și cu Teatrul de Păpuși din Petroșani, unde a jucat în spectacole pentru copii și de estradă. În 1953, cu prilejul unui turneu la Petroșani, conducerea Teatrului Marinei din Constanța a remarcat-o și i-a propus angajarea în cadrul acestei instituții. Astfel, în perioada 1953-1956 este solistă vocală de muzică populară și ușoară la Teatrul Marinei din Constanța, cu care efectuează numeroase turnee prin Dobrogea și în țară. În toamna anului 1956, după înființarea Secției de Estradă a Teatrului de Stat Constanța, devine unul dintre primii angajați ai noii instituții. Odată cu angajarea sa la „Fantasio”, în perioada 1962-1989 are o altă colaborare de mare succes cu Aurel Manolache, dirijorul și, ulterior, directorul acestei instituții. În mai 1972, prin ARIA, cântă timp de o lună pe motonava „Transilvania”, în ultima sa croazieră pe Marea Mediterană, cu escale în porturi din Franța, Grecia, Italia, Malta și Spania. La 52 de ani s-a retras definitiv din viața artistică.

⁸ Miciman Marin Hudițeanu, „Istoricul Echipei artistice ostășești «Albatrosul» a Unității Militare 04752 Constanța”, documentar dactilografiat, Colecția Colonel dr. Cornel Ignat.

Un moment deosebit din viața Teatrului Marinei l-a constituit sărbătorirea primilor cinci ani de activitate, perioadă în care a participat la Concursul echipelor ostășești pe armată, unde s-a clasat de două ori pe locul I, de trei ori pe locul II și o dată pe locul III.

Cu acest prilej echipei artistice a Forțelor Maritime Militare i-a fost conferită Medalia „Meritul Militar” clasa a II-a.”⁹

În anul 1957, echipa artistică „Albatrosul” s-a clasat pe locul I la Concursul echipelor și brigăzilor artistice pe Forțele Maritime Militare, cu sceneta „Tradițiile de luptă ale navei”¹⁰.

În anul de instrucție 1957-1958, echipa artistică „Albatrosul” a pregătit și susținut nouă spectacole, astfel: 1. pentru recruții recent încadrați în unitățile din garnizoana Constanța 2. În cinstea Zilei de 30 Decembrie, susținut la adunarea festivă din garnizoana Constanța, precum și în alte două unități 3. În cinstea alegerilor de deputați în sfaturile populare, cu tema «Votăm pentru pace», care a fost prezentat în 12 comune din regiunea Constanța, la Casa alegătorului din orașul Constanța, la Secțiile de votare nr. 2, 3, 5, 6, precum și în stațiunile balneo-climaterice Techirghiol, Eforie, Vasile Roaită și Mamaia și în fața militarilor din garnizoana Constanța 4. În cinstea Zilei de 1 Mai, fiind prezentat de 10 ori în fața a 9000 de spectatori militari și civili. 5. Dedicat campaniei agricole de însămânțări, fiind prezentat în comunele Saraiu, Basarabi, Pantelimon, Costache Burcă și Crucea, unde se aflau și militari la muncile agricole 6. În cinstea oamenilor muncii veniți la odihnă pe litoral, cât și pentru campania agricolă de vară, fiind prezentat în raioanele Negru Vodă și Medgidia, dar și în stațiuni, în fața a aproximativ 12000 de spectatori 7. În cinstea Zilei Marinei, fiind prezentat la adunarea festivă organizată în orașul Constanța, în prezența oficialităților de prim rang ale țării, în frunte cu Gheorghe Gheorghiu-Dej și Chivu Stoica, dar și în alte trei stațiuni, fiind vizionat de circa 7200 de spectatori 8. Cu ocazia Zilei de 23 August, susținut de patru ori, cu participarea a circa 3500 de spectatori 9. «Pacea Patriei apărăm», spectacol cu care a ocupat Locul I la Concursul echipelor artistice pe Forțele Maritime Militare, calificându-se în finala pe Forțele Armate ale R.P.R.

La Concursul echipelor și grupelor artistice ostășești pe Forțele Maritime Militare din anul 1958, pe primele locuri s-au clasat, în ordine, echipa artistică ostășească „Albatrosul” a U.M. 04752 Constanța, condusă de micimantul Marin Hudîțeanu, recompensată cu suma de 1 500 lei și

⁹ Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române nr. 599 din 13 noiembrie 1956.

¹⁰ „Aspecte de la concurs”, în „Flota Patriei”, Anul XII, nr. 164 (571), joi, 4 aprilie 1957, p. 2.

felicitată pentru că „a dat dovadă de o deosebită voință și dragoste de muncă, punându-și în aplicare toate posibilitățile și priceperea”¹¹, echipa artistică ostășească „Pescărușul” a U.M. 03492 Mangalia, condusă de plutonierul Ștefan Cătană, echipa artistică ostășească „Lebăda” a U.M. 04665 Giurgiu, condusă de plutonierul Gheorghe Tănase, și echipa artistică ostășească a U.M. 04923 Sulina.

La manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Marinei, pe 2 august 1959, în portul Constanța, pe un ponton special amenajat au evoluat corul și orchestra echipei artistice ostășești „Albatrosul”.

La Concursul echipelor artistice ostășești pe Forțele Maritime Militare din anul 1959, „Albatrosul” a întrunit, de departe, aprecierile unanime și elogiile juriului și ale spectatorilor.

Cu prilejul Zilei Marinei, în 1962 a fost pus în scenă spectacolul „De strajă Patriei socialiste”, prezentarea Ion Aramă, comper – fruntașul I. Mihăilescu.

„Pentru Ziua Forțelor Armate ale R.P.R., 25 octombrie 1962, echipa artistică ostășească «Albatrosul» a pregătit un program de cântece ostășești pline de vigoare. Dintre acestea, amintim cântecele «Suntem apărători ai patriei iubite» de Sergiu Irimia, «Cântecul armatelor unite» de Alexandrov, suita de cântece ostășești intitulată «Cântăm flotele socialiste frățești din Marea Neagră».

Formația de dansuri pregătește și câteva dansuri inspirate din viața militarilor noștri, iar recitatorii se pregătesc intens pentru prezentările diferitelor numere din program.

Formația de gimnastică a echipei artistice, sub conducerea și îndrumarea caporalului Dobrovolschi Nicolae, se antrenează cu multă sârguință pentru a prezenta numere cât mai reușite în cadrul programului.

De asemenea, soliștii echipei artistice se străduiesc să dea o interpretare cât mai bună melodiilor pe care le pregătesc. Astfel, soldatul Velicu Radu pregătește un program de melodii populare românești interpretate la fluier, iar soldatul fruntaș Nicolae Munteanu interpretează cu multă vigoare cupletul «Cântec de bucurie», în care cântă realizările poporului nostru muncitor.”¹²

¹¹ Ordinul comandantului Forțelor Maritime Militare nr. 083 din 13 septembrie 1958. A.M.N.R., Fond Comandamentul Marinei Militare, dosar nr.crt. 8764, f. 194.

¹² Soldat fruntaș Alexandru Mihăilescu, „Echipa artistică ostășească „Albatrosul” pregătește un nou program”, în „Flota Patriei”, Anul XVII, nr. 347, 1962, p. 2.

Contactul nemijlocit cu locuitorii Dobrogei a continuat și în vara anului 1963, prin spectacole susținute în fața colectivităților din comuna Limanu.¹³

Toamna anului 1963 a fost bogată în rezultate și confirmări pentru talentații „albatroși”. Pe 8 octombrie 1963, în sala din strada Uranus din Capitală a avut loc festivitatea de premiere a formațiilor artistice participante la finala celui de-al XII-lea Concurs al formațiilor artistice ostășești.

În urma citirii Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. privitor la rezultatele concursului, formației corale „Albatrosul” și brigăzii artistice „Pescărușul” le-a fost atribuit Premiul I și titlul de laureat al Concursului formațiilor artistice de amatori pe armată, ediția 1963.

Formația de gimnastică a echipei „Albatrosul” s-a clasat pe locul al II-lea. Printre cei 19 soliști ai echipei „Albatrosul” care au cucerit primul loc și titlul de laureat s-a aflat și gimnastul caporal Nicolae Dobrovolschi.

În vara anului 1964, echipa artistică ostășească „Albatrosul” a susținut un original spectacol de Ziua Marinei R.P.R., în fața câtorva mii de spectatori prezenți la sărbătoarea marinarilor români.

La începutul lunii octombrie 1964, în sala de spectacole a Clubului Marinarilor a avut loc festivitatea de înmânare a premiilor membrilor echipei artistice ostășești „Albatrosul”, participantă la cel de-al XIII-lea Concurs al echipelor și formațiilor artistice de amatori din armată.

Premiul I și titlul de laureat al concursului au fost acordate formației corale.

Membrilor echipei li s-au înmănat medaliile de laureați ai concursului, iar dirijorul corului, plutonierul-major Marin Hudițeanu, a primit Diploma de laureat al concursului.

Premiul III și diploma de participare la concurs au fost acordate echipei de dansuri. Cu acest prilej, soldatul fruntaș Gheorghe Spineanu a obținut un Premiu special pentru creație literară. Premiul II a fost adjudecat de soldatul fruntaș Petre Minea, iar Premiul III de soldatul fruntaș Ion Păun.

Tuturor membrilor formației li s-au înmănat premii speciale¹⁴.

În toamna aceluiași an, echipa artistică „Albatrosul” din unitatea comandată de colonelul Petre Drăghia, comandantul Centrului de Instrucție

¹³ Plutonier-major I. Pantelimon, „Cu cântecul și dansul printre colectiviști”, în „Flota Patriei”, Anul XVIII, nr. 507 (914), joi, 4 iulie 1963, p. 2.

¹⁴ „Clipe emoționante”, în „Flota Patriei”, Anul XVIII, nr. 574 (981), joi, 15 octombrie 1964, p. 1.

al Marinei Militare, a prezentat un spectacol de real succes în fața colectivităților din comuna Limanu.¹⁵

În cinstea Zilei de 25 octombrie, Ziua Forțelor Armate ale Republicii Populare Române, la Clubul Marinarilor din incinta Centrului de Instrucție al Marinei Militare a avut loc un frumos spectacol prezentat de echipa „Albatrosul” și echipa Casei Ofițerilor, program condus de locotenentul-major Gheorghe Vulpe și plutonierul-major Marin Hudițeanu. S-au remarcat prin cântecele interpretate caporalul Ion Păun și solistele Marioara Lazăr și Lucia Pena.¹⁶

Anul 1965 a fost deosebit de fructuos pentru „albatroși”. O escală culturală a efectuat secția folclorică a echipei artistice „Albatrosul”, în orașul Cernavodă, cu un spectacol artistic reușit, care s-a bucurat de un binemeritat succes.¹⁷

În primăvara anului 1966, formația artistică ostășească „Albatrosul” a întreprins un turneu în mai multe localități din Dobrogea, prezentând spectacole cu o remarcabilă ținută artistică la Mangalia, Schitu, Cernavodă, Tulcea, Comana ș.a.

La Ziua Marinei a susținut spectacolul cu tema „De veghe țărmlui românesc”, montaj literar-muzical de Ion Aramă, Marin Hudițeanu și Ion Melinte.

Contactul cu oaspeții litoralului a continuat și în sezonul estival 1967, cu spectacolul „Scumpă Românie – țară de viteji”, printre altele „Albatrosul” concertând pe scena Teatrului de vară din Techirghiol.¹⁸

Cu prilejul Zilei Marinei R.S.R., Ansamblul artistic „Albatrosul” a susținut în avanportul Mangalia spectacolul intitulat „De veghe la hotar”, pe versuri de Ion Aramă și muzica de Marin Hudițeanu.

La Ziua Armatei R.S.R., „Albatrosul” a pregătit și prezentat spectacolul „De strajă Patriei iubite”.

Spectacolul pregătit cu prilejul Zilei de 1 mai 1968 s-a intitulat „Cântăm a Țării primăvară”.

Vara anului 1969 consemnează același binemeritat succes în palmaresul „albatroșilor” Mangaliei, cu spectacolul muzical-coregrafic «Pe

¹⁵ „Albatrosul” în mijlocul colectivităților”, în „Flota Patriei”, Anul XVIII, nr. 57 (978), joi, 24 septembrie 1964, p. 2.

¹⁶ Plutonier-major Ion Pantelimon, „Un spectacol reușit”, în „Flota Patriei”, Anul XVIII, nr. 576 (983), joi, 29 octombrie 1964, p. 2.

¹⁷ „Albatrosul” în deplasare”, în „Flota Patriei”, Anul XIX, nr. 159(1015), joi, 10 iunie 1965, p. 2.

¹⁸ Constantin Mocanu, directorul Casei de Cultură din Techirghiol, „Mulțumiri „Albatrosului”, în „Flota Patriei”, Anul XXII, nr. 1132, joi, 17 august 1967, p. 2.

căi albastre», echipa artistică «Albatrosul» adaugă noi file în palmaresul cunoscut publicului spectator. La buna reușită a armonizării coregrafice a dansului marinăresc și-a adus contribuția maestrul emerit Vladimir Bedea.¹⁹

De Ziua Marinei R.S.R., „Albatrosul” a prezentat spectacolul tematic „O dragoste supremă – România!”.

Confirmarea celebrității ansamblului ostășesc „Albatrosul” și a reputației entuziastului său dirijor o regăsim în „Planul activităților artistice și concertistice susținute de echipa artistică ostășească «Albatrosul» și grupul de fanfare reunite ale Marinei Militare pe perioada iunie-august 1970”, aprobat de viceamiralul ing. Grigore Marteș, comandantul Marinei Militare din perioada 1963 – 1973.

Momentul culminant atribuit „albatroșilor” era reprezentat de spectacolul muzical-coregrafic „Joc și cântec românesc”, care a fost susținut în acel sezon estival la Pecineaga, Techirghiol, Casa Armatei Mangalia, Dulcești, Moșneni, Clubul Marinarilor din Mangalia, Limanu, Grădina de Vară Mangalia, Topraisar, Codru, Constanța, Tulcea, Eforie Sud, 2 Mai ș.a.

Chiar dacă parțial era tributar canoanelor ideologice ale epocii, spectacolul includea, pe lângă odele standard, piese corale tematice („De veghe în larg”, „Valurile Dunării”, „Oastea Română”, „Balada timonierului”), momente coregrafice („Dans din Făgăraș”, „Călușarii”), melodii populare („Românie, țara mea de dor” și „Pădure, pădure” – solist A. Negrău, „Mureșule, apă lină” și „Auziți cum cântă țara” – solist I. Costin, „Ce frumos mai cântă cucul” și „Mult mi-e drag să cânt țara” – solist Constantin Dolănescu), muzică ușoară („Inimă înflăcărată” și „Un zâmbet pentru marinari” – solist Gheorghe Reiciu, „Marinarul îndrăzneț” și „Scrisoare către mama” – solist M. Pirpiriu), tablouri sportive ș.a.m.d.

La începutul anilor ‘70, Ansamblul artistic „Albatrosul” era deja celebru pe toate scenele țării. Bunăoară, în perioada 1 iulie–30 august 1971, echipa artistică ostășească „Albatrosul” a prezentat militarilor de la marile unități și din unitățile Marinei Militare, precum și oaspeților litoralului românesc spectacolul „Cu toată viteza, înainte!”, vizionat și aplaudat de peste 9000 de turiști.

În primăvara anului 1972, „Albatrosul” și-a deschis stagiunea cu programul „Pentru tine, scumpă țară”, realizat sub conducerea plutonierului-adjutant Marin Hudițeanu iar pentru Ziua Marinei, 6 august 1972, spectacolul muzical-coregrafic „Cântec, joc și voie bună.”.

Dacă în anul precedent formația artistică ostășească „Albatrosul” străbătuse Dobrogea în lung și-n lat, cu peste 50 de escale ale spectacolelor sale itinerante, în 1973 și-a întins aripile înspre Capitala României.

¹⁹ *Ibidem.*

Astfel, duminică, 20 mai 1973, „Albatrosul” a fost prezent pe micul ecran, evoluând magistral, cu cei peste 120 de coriști, formația instrumentală și cei mai buni soliști, pe scena Concursului „Cântare Patriei”, competiție în care erau angrenate un număr însemnat de coruri ostășești. De altfel, în ultimele două decenii, „Albatrosul” devenise un nume arhicunoscut, respectat și îndrăgit, cu o prezență constantă și prestigioasă în unitățile Marinei.

100 de puncte – acesta a fost bilanțul! Adică punctajul maxim!

„Apariția «Albatrosului» la rampa concursului interjudețean «Cântare Patriei» a fost un adevărat recital de virtuozitate, o convingătoare lecție de patriotism și mândrie ostășească exprimată prin muzică. Artiștii marinari au cântat bucuria vieții ostășești, exprimând în fraze muzicale de înaltă inspirație poetică hotărârea și voința nestrămutată a străjerilor pe ape de a apăra hotarele sfinte ale României.

Ei au cântat mândria trecutului ostășesc, gloriosul prezent socialist, solidaritatea și frăția de arme.

«Indiscutabil, formația «Albatrosul» a fost cel mai bun cor din rândul formațiilor ostășești prezente pe scena concursului – declara la încheierea spectacolului, cu competența-i recunoscută, compozitorul Vasile Donose, membru al juriului. Excelenta execuție a repertoriului denotă o remarcabilă cultură a stilului coral bărbătesc, rareori întâlnită la formațiile de amatori» – a adăugat acesta.»²⁰

Pentru Ziua Marinei „Albatrosul” a pregătit spectacolul muzical-coregrafic „Cântec nou de marinar”, de Laurențiu Profeta.

Marinarii „Albatrosului” au repetat isprava și pe 10 martie 1974, în cadrul Concursului coral interjudețean „Cântare Patriei”, unde au obținut punctajul maxim – 100 de puncte.”²¹

În întâmpinarea alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare de la 9 martie 1975, în perioada 1-9 martie echipa artistică ostășească „Albatrosul” a prezentat 12 spectacole artistice cu tema „Dau votul meu din toată inima”, în fața a peste 3500 de militari în termen, cadre militare și familiile acestora, precum și a populației civile din orașele Mangalia, Tulcea, Babadag, Techirghiol, Eforie și Murfatlar.

La 22 august 1975, Casa de Cultură din orașul Mangalia a găzduit spectacolul tematic „Slăvită fii, măreață sărbătoare”, susținut de echipele

²⁰ Căpitan de rangul 2 Cristian Toma, „Albatrosul” pe scena sălii de concerte a Radioteleviziunii. Rezultat strălucit la Concursul „Cântare Patriei”, în „Flota Patriei”, Anul XXVIII, nr. 1443, joi, 24 mai 1973, p. 1.

²¹ „Bun cart înainte! Suntem alături de tine, „Albatrosule!”, în „Flota Patriei”, Anul XIX, nr. 1490, joi, 7 martie 1974, pp. 1, 3.

„Albatrosului” în întâmpinarea zilei de 23 august, în fața a 500 de cadre militare, membri de familie și locuitori ai orașului.

În anul 1976, maestrul Marin Hudițeanu oferea noi surprinze fanilor săi, printr-un nou format de spectacol.²²

„Albatroșii”, favoriții Festivalului Național „Cântarea României”

Anul 1977 a fost marcat la scară națională de sărbătorirea Centenarului Independenței de stat a României.

Prezentând numai în anul 1976 un număr de peste 60 de spectacole în unități militare, la case ale armatei și în instituții de cultură din orașe și comune, cunoscuta echipă artistică ostășească a marinarilor s-a înscris și în acest an, fără rezerve, printre favoriții etapei de masă a Festivalului național „Cântarea României”.

Formația corală s-a înscris în concurs cu o suită de cântece marinărești, printre care: „Pe țarm și-n larg” de Temistocle Popa, „Nava noastră-i România” de Ion Chirescu, „Talazuri, talazuri” și „Dârz marinăr” de Marin Hudițeanu.

Cântecele patriotice pregătite pentru același eveniment au fost: „Noi construim România de mâine” de Aurel Giroveanu, „Românie, vatră străbună” de Gheorghe Bazavan și „Imn neatârării” de Marin Hudițeanu.

Echipa de dansuri a pregătit „Călușarii”, o suită de dansuri din Făgăraș și dansul cu tema „Independența”.

De asemenea, formațiile de muzică populară și ușoară, împreună cu soliștii vocali și instrumentiști, mizau pe o prestație aparte.”²³

O primă confirmare a venit din partea juriului la mijlocul lunii martie, la Casa de Cultură din Mangalia, unde „*formațiile artistice fruntașe ale marinarilor, având drept «vedetă» de-acum renumita echipă ostășească «Albatrosul», condusă de același neobosit și veșnic tânăr artist marinăr care este plutonierul-adjutant Marin Hudițeanu, prezentau un reușit spectacol în cadrul etapei de masă a Festivalului național «Cântarea României».*”²⁴

Pe 31 mai 1977, la faza națională a Festivalului național „Cântarea României”, „*«Albatrosul» și-a demonstrat încă o dată înalta virtuozitate interpretativă, transmițând, prin bucățile corale prezentate în fața unei săli arhipline, un vibrant mesaj patriotic și revoluționar.*”

²² Locotenent-major Ioan Ciubucă, „Formația artistică „Albatrosul” prezintă un nou spectacol”, în „Flota Patriei”, Anul XXXI, nr. 1603, joi, 29 aprilie 1976, p. 2.

²³ „Albatrosul” – un nou program”, în „Flota Patriei”, Anul XXXII, nr. 1644, joi, 10 februarie 1977, p. 2.

²⁴ „Aplauze la scenă deschisă”, în „Flota Patriei”, Anul XXXII, nr. 1649, joi, 17 martie 1977, p. 2.

Sub bagheta experimentatului dirijor, plutonier-adjutant Marin Hudițeanu, «Albatrosul» a prezentat corurile «Imn neatârării» de Al. Pașcanu, corurile a cappella «Flamuri albastre» de Gheorghe Bazavan și «Seara, pe la noi» de Iosif Velceanu și «Cântă patria-n lumină» de Radu Paladi, care au adus formației mult meritul loc întâi.

Așadar, încă o Diplomă pe care stă scris: «Se acordă locul I coralei ostășești «Albatrosul» din localitatea Mangalia, județul Constanța, la Concursul de muzică revoluționară și patriotică în cadrul etapei republicane a Festivalului național al educației și culturii socialiste «Cântarea României»»²⁵

Și în anul 1978, „albatroșii” au evoluat cu aplomb pe scena Festivalului național „Cântarea României”.

„Ocuparea locului întâi la prima ediție a Festivalului național «Cântarea României» reliefează pregnant bilanțul rodnic al formației artistice «Albatrosul», aflată sub bagheta neobosită a plutonierului-adjutant Marin Hudițeanu care, prin munca permanentă, a trezit dragostea pentru muzică în rândul militarilor componenți ai acestei formații.»²⁶

Sâmbătă, 21, și duminică, 22 aprilie 1979, „Albatrosul” a fost prezent în municipiul Slobozia, la faza interjudețeană a Festivalului național „Cântarea României”.²⁷

Laurii victoriei au venit anul acesta, pentru „albatroși”, tocmai de la Târgu Mureș, unde, în perioada 17-22 iulie 1979, s-a desfășurat etapa republicană a ansamblurilor și formațiilor muzicale de amatori din cadrul Festivalului național „Cântarea României”.²⁸

Miercuri, 8 octombrie 1980, în studioul de concerte al Radioteleviziunii Române a avut loc concertul de gală al laureaților celei de-a V-a ediții a Concursului de creație de cântece ostășești „Te apăr și te cânt, patria mea!”, desfășurat sub egida Festivalului național „Cântarea României”.²⁹

²⁵ Căpitan de rangul 2 Romulus Șiclovan, „Un binemeritat loc de prestigiu”, în „Flota Patriei”, Anul XXXII, nr. 1662, joi, 16 iunie 1977, p. 2.

²⁶ Soldat Ion Rusu, „Albatrosul” – o prezență vie”, în „Flota Patriei”, Anul XXXIII, nr. 1722, joi, 10 august 1978, p. 2.

²⁷ Marius Florian, „Artiștii marinari au cucerit publicul ialomițean”, în „Flota Patriei”, Anul XXXIV, nr. 17 (1759), joi, 26 aprilie 1979, p. 2.

²⁸ „Anuar enciclopedic 1979-1980”, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, p. 95.

²⁹ „Concert de gală al laureaților Concursului de creație de cântece ostășești „Te apăr și te cânt, patria mea!”, în „Flota Patriei”, Anul XXXV, nr. 42 (1836), joi, 16 octombrie 1980, p. 4.

La categoria Muzică ușoară, Premiul I a fost acordat melodiei „Marinarii” – muzica de Aurel Manolache, versurile de Ovidiu Dumitru și locotenent-colonel Călin George Ionescu.

Duminică, 11 ianuarie 1981, ostașii marinari artiști amatori din garnizoana Mangalia au fost din nou prezenți pe scenă, în cadrul etapei de masă a Festivalului național „Cântarea României”.³⁰

La 28 octombrie 1981, la faza republicană a Festivalului național „Cântarea României” ediția 1979-1981, corul și formația de dansuri ale Ansamblului artistic ostășesc „Albatrosul” s-au clasat în fruntea clasamentului. De asemenea, au mai fost premiate Grupul vocal – Premiul II, Cvartetul de coarde – Premiul IV, și Tariful – Premiul III.

De asemenea, la secțiunea Soliști instrumentiști, soldatul Marin Șargu a obținut Premiul II la clarinet.

La 15 septembrie 1982, pe marea scenă a Sălii Sporturilor din Constanța „albatroșii” au prezentat în fața președintelui Nicolae Ceaușescu un spectacol mixt, alături de alte formații consacrate.

La 15 octombrie, a avut loc marea gală a laureaților Festivalului cântecului ostășesc „Te apăr și te cânt, patria mea!”, unde s-au obținut un loc I, un loc II, un loc III și un premiu special.

La 26 februarie 1983, a avut loc la Casa de Cultură din Mangalia faza județeană a Festivalului.

La 10 mai 1983, la Teatrul de revistă „Fantasio” din Constanța, la faza interjudețeană a Festivalului național „Cântarea României”, „Albatrosul” s-a prezentat onorabil și de această dată.

„Cu toate că eram siguri, ne-am bucurat totuși ca niște copii când primesc un dar frumos.

La 13 iunie, «Călușarii» noștri se deplasează la București. S-au întors a doua zi, bucuroși de reușita executării dansului.”

Au urmat repetiții intense pentru Festivalul național «Cântarea României», faza finală urmând să se desfășoare la București.

19 iulie 1983 – ziua decisivă. În sala MAI au prezentat piesele «Foaie verde, mărgărit» de Mircea Neagu și o suită de cântece ostășești. Notele? 10 pe linie!

³⁰ Marius Florian, „Un adevărat eveniment al vieții artistice. Marinarii militari la Festivalul național „Cântarea României”, în „Flota Patriei”, Anul XXXVI, nr. 3 (1987), joi, 15 ianuarie 1981, p. 2.

Deși incomplet restabilit din punct de vedere medical, ansamblul fiind preluat și pregătit de maiorul Traian Broască, în luna octombrie 1984, Maestrul Marin Hudîțeanu nu renunță și se ambiționează să însoțească Ansamblul ostășesc „Albatrosul” la Festivalul „Te apăr și te cânt, patria mea!”. Purtat pe brațe de doi soldați, este prezent la festival și dirijează ca nimeni altul corul „Albatrosul”, care obține locul I pe M.Ap.N.

Din 1988, conducerea Ansamblului artistic ostășesc „Albatrosul” a fost preluată de locotenent-colonelul Ion Petrache, efectivele acestuia fiind transferate de la Centrul de Instrucție al Marinei Militare din Mangalia, unde activase aproape decenii, la Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân” din Constanța. Din lipsă de militari în termen ca urmare a reducerii stagiului militar după evenimentele din decembrie 1989, în anul 1990 Ansamblul artistic „Albatrosul” a fost desființat.

În urma sa au rămas un palmares de excepție, tineri „albatroși” care și-au continuat cu succes cariera în domeniul artistic, precum George Bîntu, Constantin Dolănescu, Nicu Jigolea, Daniel Magdal, Petrică Mițu-Stoian sau în alte varii domenii.

Și, neîndoielnic, amintirile de neuitat ale celor care, în ultimii trei ani s-au adunat la sediul unității, în prezent Școala de Aplicație a Forțelor Navale Viceamiral „Constantin Bălescu” din Mangalia și l-au vizitat pe Maestrul Marin Hudîțeanu (n. 28 iulie 1923, comuna Comana, jud. Constanța – d. 22 septembrie 2020, Constanța).

Și tot ei, la inițiativa și prin implicarea a doi inimoși „albatroși”, Marian Diamandopol și Milorad Milicici, au susținut apariția albumului memorialistic „Legendele «Albatrosului»”³¹ iar la întâlnirea din 4 septembrie 2021, au dezvelit pe fațada clubului unității o placă memorială în amintirea anilor de stagiul militar în care arta a prevalat cătăniei.

ARTISTIC ENSEMBLE „ALBATROSUL” - THE FIRST CULTURAL BRAND OF THE ROMANIAN NAVY

-abstract-

Key words: artistic ensemble „Albatross”, artistic qualities, a unique cultural brand.

Founded on the initiative and under the baton of master Marin Hudîțeanu (1923 - 2020), for almost four decades (1956 - 1990), the military artistic

³¹ Marian Moșneagu, „Legendele «Albatrosului»”, Editura Militară, București, 2021.

ensemble „Albatross”, represented the Romanian Navy on the big stages of the country.

Consisting of military men with real interpretive skills and indisputable artistic qualities, the ensemble promoted the culture, spirit and seafaring verve, transforming this artistic phenomenon into a unique cultural brand in the Romanian Army.

ANEXĂ: *Fotografii care prezintă aspecte din activitatea ansamblului artistic ostășesc „Albatrosul”*

Maestrul Marin Hudițeanu

